

Plan van aanpak
Voor de uitvoering van de aanbevelingen uit rekenkameronderzoek naar
'de effectiviteit van de re-integratietrajecten in de gemeente Berkelland'
(2021)

Introductie

Aanleiding

De Rekenkamercommissie voerde in 2020/2021 een onderzoek uit naar de effectiviteit van de re-integratietrajecten in de gemeente Berkelland.

Er is tevredenheid over de beantwoording van de hoofdvraag van het onderzoek. Uit deze beantwoording blijkt namelijk dat de *"instrumenten die worden ingezet bestaan uit die instrumenten die (...) effectief zijn om mensen uit een uitkering te krijgen en aan het werk te houden"*.

Dit is relevant, omdat veel waarde wordt gehecht aan de outcome van het werk van de medewerkers van de gemeente en SDOA. Kort gezegd, dat wat er toe doet voor de inwoner. Dit past ook goed bij de rol van SDOA in de samenleving, geeft ruimte aan de professional en biedt ruimte voor inventiviteit. Dit is ook terug te lezen in de conclusies van het onderzoek. Ook is terug te lezen dat de SDOA 'meebeweegt' met de ontwikkelingen van de arbeidsmarkt.

De opgeleverde rapportage is op 18 mei 2021 geagendeerd voor de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft het rapport als een hamerstuk afgehandeld en heeft besloten het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan alle aanbevelingen.

Opdracht

De gemeenteraad gaf het college op 18 mei 2021 de opdracht om

- uitvoering te geven aan alle aanbevelingen en daarvoor een voorstel te doen met bijbehorende planning en dit binnen een redelijke termijn, maar in ieder geval voor 1 december 2021, aan de raad aan te bieden;
- de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen te monitoren en de raad jaarlijks daarover te informeren bij het aanbieden van de perspectiefnota.

Vervolg

Om uitvoering te geven aan deze opdracht van de gemeenteraad is een plan van aanpak opgesteld. Dat plan van aanpak ligt nu voor.

Voorgesteld wordt om de gemeenteraad bij de jaarrekening te informeren over de voortgang in plaats van bij de perspectiefnota.

Leeswijzer

Eerst volgt per aanbeveling een toelichting op de acties die worden ondernomen. Tot slot vindt u een overzicht waarin alle acties zijn samengevat.

Daar waar 'SDOA' staat, kan ook 'Fijnder' worden gelezen.

Acties per aanbeveling

Per aanbeveling van de Rekenkamercommissie volgt hier een nadere toelichting bij de voorgestelde acties.

1. Operationaliseer de beleidsdoelstellingen en formuleer deze zo concreet mogelijk (conclusie 1)

Goed gespecificeerde en meetbare doelstellingen dragen bij aan het inzicht in de resultaten. Het vaststellen van de doelstellingen wordt als taak van het Dagelijks Bestuur gezien. Vanzelfsprekend worden de doelstellingen in nauwe samenspraak tussen SDOA en de deelnemende gemeenten opgesteld en afgestemd. Het Dagelijks Bestuur SDOA is van mening dat deze beleidsdoelstellingen helder moeten zijn en dat er ook op gerapporteerd moet worden. Deze verantwoordelijkheid wordt primair opgepakt door SDOA in samenwerking met de gemeente.

Acties

1	WAT	WIE	WANNEER	STATUS
1.1	Themabijeenkomst in het kader van de begroting 2024 van Fijnder. Indien nodig/ wenselijk volgt naar aanleiding van de themabijeenkomst een kadernota waarop de raden hun zienswijze kunnen inbrengen voor de begroting 2024.	Directeur Fijnder/ gemeenten	Medio juli 2022	Nieuw
1.2	Uitgangspunten mee te geven voor de begroting.	Strategisch overleg Fijnder / gemeenten	Reguliere P&C momenten	Bestaand
1.3	De gemeente kan de uitgangspunten voor de primitieve begroting 2023 meegeven richting het Dagelijks Bestuur	Wethouder	December 2021	Bestaand
1.4	Beleidsdoelstellingen worden vanaf 2022 (nog beter) geoperationaliseerd opgenomen in de begroting	Strategisch overleg Fijnder / gemeenten	Going concern	Bestaand (gereed)
1.5	Fijnder verzorgt op de begroting toelichting in de raad	Directeur Fijnder	April/mei 2022	Nieuw

2. Ontwikkel prestatie-indicatoren en normen op basis waarvan de voortgang van het beleid te monitoren is (conclusie 5 en 6)

Het ontwikkelen van prestatie indicatoren is opgenomen in het project 'samen aan het stuur', waar u ook in uw conclusies naar verwijst. De prestatie indicatoren staan opgenomen in het inrichtingsplan van samen aan het stuur dat aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

U geeft de suggestie om een specifieke prestatie indicator gericht op het bieden van inzicht in de effectiviteit van de re-integratie instrumenten op te nemen door bijvoorbeeld het aantal uitgevoerde instrumenten te koppelen aan gerealiseerde uitstroom of verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt. Het Dagelijks Bestuur SDOA kan zich hier in vinden.

Acties

2	WAT	WIE	WANNEER	STATUS
2.1	Ontwikkeling kritische prestatieindicatoren om Fijnder in staat te stellen richting de raad verantwoording af te leggen over de voor dat jaar vastgestelde doelstellingen	Fijnder	Gerealiseerd in begroting 2022	Deels nieuw

2.2	Fijnder werkt aan het verbeteren van het inzicht in de effectiviteit door deel te nemen aan een pilot met de digitale ondersteuningstool EVA.	Fijnder	2022	Nieuw
-----	---	---------	------	-------

3. Blijf voldoende aandacht houden voor de groep 'meedoen' (conclusie 2 en 3)

Wij onderschrijven het belang van aandacht voor de meedoen groep en hebben hier, vanuit onze optiek en in onze beleving, goed invulling aan gegeven. Wij vertrouwen erop dat Fijnder binnen de beschikbare budgetten en kaders hier invulling aan blijft geven. Voor het aspect schulden hadden we ten tijde van de onderzoeksperiode nog geen medewerker vroegsignalering in dienst. Het is goed om er kennis van te hebben dat wij dat inmiddels wel hebben. Daarmee proberen wij, ook voor de doelgroep 'meedoen' specifiek problematiek rondom schulden goed in beeld te krijgen en optimale dienstverlening te bieden aan onze inwoners. Daarnaast komt er met Samen aan het Stuur ook een nog betere aansluiting tussen SDOA/ Fijnder en de sociale teams.

Berkellandwijzer

Op de Berkellandwijzer is bestaand aanbod terug te vinden voor inwoners. Ook is hier de tool 'check waar je recht op hebt' terug te vinden. De Berkellandwijzer bestaat sinds januari 2020 en is bedoeld om ook inwoners en professionals goed te informeren over het bestaande aanbod en te stimuleren zelf oplossingen te zoeken en te vinden.

Acties

3	WAT	WIE	WANNEER	STATUS
3.1	Er wordt ingezet op vroegsignalering, ook middels aansluiting bij het landelijk convenant	Berkelland/ SDOA	November 2020	Bestaand
3.2	Het meedoenarrangement volwassenen is per 1 juni 2021 van start. Dit betreft een pilot, waarvan we de effecten monitoren om te besluiten over continuering.	Berkelland/ Fijnder	Juni 2021/ juni 2022	Bestaand
3.3	Er komt een integrale toegang voor inwoners met een hulpvraag via 'Samen aan het stuur'. Start richting nieuwe werkwijze, opleiding medewerkers en nauwe samenwerking VMK en SDOA.	Berkelland/ SDOA	Oktober 2021	Nieuw
3.4	De Berkellandwijzer en de tool check waar je recht op hebt zijn beschikbaar.	Berkelland	Going concern	Bestaand
3.5	Bewustwordingscampagne 'taboe op schulden doorbreken'	Berkelland		Nieuw
3.6	Extra check op voorliggende voorzieningen bij het UWV	SDOA	2021	Nieuw

4. Licht de klanten goed in over de verschillende re-integratie instrumenten en -mogelijkheden (conclusie 4)

In het kader van samen aan het stuur wordt één integrale toegang georganiseerd voor inwoners met een hulpvraag. Dit zou er toe moeten leiden dat er duidelijkheid komt over de hulpvraag en ondersteuningsbehoefte van de betreffende inwoner. Zowel bij de gemeente als bij SDOA/ Fijnder wordt door de medewerkers gewerkt middels het principe van 'werken vanuit de bedoeling'. Wij hebben er alle vertrouwen in dat met veel ruimte voor de deskundigheid van deze professionals de juiste instrumenten op het juiste moment worden ingezet.

Acties

4	WAT	WIE	WANNEER	STATUS
---	-----	-----	---------	--------

4.1	In de uitwerking van 'samen aan het stuur' wordt zorggedragen voor één integrale toegang.	Berkelland/ SDOA	Vanaf oktober 2021	Nieuw
4.2	Ontwikkelen en operationaliseren van een toegankelijke website van Fijnder.	Fijnder	2022	Nieuw
4.3	Onder de aandacht brengen en gebruik maken van de Berkellandwijzer	Berkelland/ Fijnder	Going concern	Bestaand
4.4	Systemen van de verschillende organisaties (beter) op elkaar laten aansluiten	Berkelland/ Fijnder	2021/ 2022	Deels nieuw
4.5	Er zijn en worden trainingen aangeboden aan de betreffende medewerkers van zowel gemeente als SDOA.	Berkelland/ SDOA	Q2/Q3 2021	Bestaand
4.6	N.a.v. klantbeeld (diagnosefase) wordt tussen klant en klantmanager een individueel traject bepaald met inzet van re-integratie instrumenten	SDOA	Vanaf oktober 2021	Deels nieuw
4.7	Gebruik werk app van SDOA onder de aandacht brengen van nieuwe klanten	SDOA	Going concern	Bestaand

5. Monitor de werkdruk van klantmanagers en de gevolgen hiervan op de kwaliteit van dienstverlening (conclusie 7)

Deze aanbeveling richt zich op de bedrijfsvoering van de SDOA. Er bestaat een goed inzicht in het klantenbestand via diverse rapportages, zoals de maandelijkse bestandscijfers en de gebruikelijke P&C documenten. De werkdruk van de klantmanagers betreft een aangelegenheid van de gemeenschappelijke regeling zelf. Dergelijke bedrijfsvoeringzaken zijn niet aan ons. In het algemeen merken wij wel op dat de kwaliteit van dienstverlening een voor ons belangrijk element is. Vanzelfsprekend zijn en blijven wij goed geïnformeerd door onze portefeuillehouder Participatiewet en houden wij een vinger aan de pols op het moment dat beschikbare cijfers daartoe aanleiding geven. Bij een nadrukkelijke focus en meer inzet op specifieke doelgroepen, dan vraagt dat extra formatie en middelen. Dit is momenteel niet ter sprake.

Acties

5	WAT	WIE	WANNEER	STATUS
5.1	De capaciteit is gebaseerd op het formatieonderzoek van Berenschot in het kader van samen aan het stuur.	Berenschot	Q1 2021	Bestaand
5.2	Uitvoeren medewerkerstevredenheidsonderzoek binnen SDOA (directeur rapporteert aan DB SDOA)	SDOA	Q4 2021	Deels nieuw

6. Geef opdracht aan de SDOA om informatie aan te leveren over de effectiviteit en kosten van re-integratie instrumenten (conclusie 8)

Het verder inzichtelijk maken van effecten en kosten per instrument onderschrijven wij als een mooi streven. In het proces van 'Samen aan het stuur' gaan we aan de slag met prestatie-indicatoren, die ons helpen om te sturen in die effectiviteit en kosten. Het Dagelijks Bestuur SDOA kan hier met een verdiepende gelaagdheid over rapporteren aan de gemeenteraad.

Acties

6	WAT	WIE	WANNEER	STATUS
6.1	Kosten van re-integratie worden in beeld gebracht in P&C-cyclus	Fijnder	2022	Bestaand
6.2	Er worden prestatie-indicatoren geformuleerd	Fijnder	Going concern	Deels nieuw

6.3	Inzicht geven in welke activiteiten worden georganiseerd voor re-integratie	Fijnder	2022	Nieuw
-----	---	---------	------	-------

7. Versterk de positie van de raad (conclusie 9)

Door SDOA worden sinds 2020 kwartaalrapportages opgesteld om de gemeenteraad te informeren. Hierin is meer gedetailleerde informatie opgenomen om de gemeenteraad te informeren en inzicht te geven in de (bestands)ontwikkelingen in de dienstverlening van de SDOA. Het betreft dan informatie over bijvoorbeeld de ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen, de opbouw van het klantenbestand, het aantal plaatsingen met behulp van langdurige loonkostensubsidie en het aantal ingediende aanvragen voor bijzondere bijstand en minimaregelingen.

Wij bieden naar aanleiding van deze aanbeveling de gemeenteraad graag aan om naar behoefte extra informatieavonden of werkbezoeken te organiseren, zodat de gemeenteraad nog beter geïnformeerd wordt om hun taken uit te voeren. Wij denken daarbij aan een toelichting op de invoering van de Participatiewet en de verschillende instrumenten op het gebied van re-integratie.

Beleidsdoelstellingen en indicatoren

De acties die onder 1. en 2. worden uitgevoerd dragen bij aan de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad.

Informeren

Daarnaast blijft het college de gemeenteraad via de kwartaalrapportages, de gebruikelijke P&C cyclus en actieve informatievoorziening informeren.

Acties

7	WAT	WIE	WANNEER	STATUS
7.1	Opstellen kwartaalrapportages en daarmee inzicht geven in de (bestands)ontwikkelingen	Fijnder	Elk kwartaal	Bestaand
7.2	In het voorjaar en in het najaar een informatieavond organiseren. - Na gemeenteraadsverkiezingen informatieavond over Fijnder - Toelichting op begroting 2023 april 2021 - In het najaar input ophalen voor doelstellingen en uitgangspunten.	College i.s.m. Fijnder	Nader te bepalen	Nieuw
7.3	Op verzoek van de raad werkbezoeken organiseren. - Werkbezoek ter gelegenheid van opening Fijnder in Q1 2021 - Individuele raadsleden kunnen werkbezoeken afleggen/gesprekken bijwonen naar behoefte	Raad/college/ Fijnder	Nader te bepalen	Nieuw

Samenvatting

Wat		Wie	Wanneer	Status
Plan van aanpak per aanbeveling (1 t/m 7)				
1.1	Themabijeenkomst in het kader van de begroting 2024 van Fijnder. Indien nodig/ wenselijk volgt naar aanleiding van de themabijeenkomst een kadernota waarop de raden hun zienswijze kunnen inbrengen voor de begroting 2024.	Directeur Fijnder/ gemeenten	Medio juli 2022	Nieuw
1.2	Uitgangspunten mee te geven voor de begroting.	Strategisch overleg Fijnder / gemeenten	Reguliere P&C momenten	Bestaand
1.3	De gemeente kan de uitgangspunten voor de primitieve begroting 2023 meegeven richting het Dagelijks Bestuur	Wethouder	December 2021	Bestaand
1.4	Beleidsdoelstellingen worden vanaf 2022 (nog beter) geoperationaliseerd opgenomen in de begroting	Strategisch overleg Fijnder / gemeenten	Going concern	Bestaand (gereed)
1.5	Fijnder verzorgt op de begroting toelichting in de raad	Directeur Fijnder	April/mei 2022	Nieuw
2.1	Ontwikkeling kritische prestatieindicatoren om Fijnder in staat te stellen richting de raad verantwoording af te leggen over de voor dat jaar vastgestelde doelstellingen	Fijnder	Gerealiseerd in begroting 2022	Deels nieuw
2.2	Fijnder werkt aan het verbeteren van het inzicht in de effectiviteit door deel te nemen aan een pilot met de digitale ondersteuningstool EVA.	Fijnder	2022	Nieuw
3.1	Er wordt ingezet op vroegsignalering, ook middels aansluiting bij het landelijk convenant	Berkelland/ SDOA	November 2020	Bestaand
3.2	Het meedoenarrangement volwassenen is per 1 juni 2021 van start. Dit betreft een pilot, waarvan we de effecten monitoren om te besluiten over continuering.	Berkelland/ Fijnder	Juni 2021/ juni 2022	Bestaand
3.3	Er komt een integrale toegang voor inwoners met een hulpvraag via 'Samen aan het stuur'. Start richting nieuwe werkwijze, opleiding medewerkers en nauwe samenwerking VMK en SDOA.	Berkelland/ SDOA	Oktober 2021	Nieuw
3.4	De Berkellandwijzer en de tool check waar je recht op hebt zijn beschikbaar.	Berkelland	Going concern	Bestaand
3.5	Bewustwordingscampagne 'taboe op schulden doorbreken'	Berkelland		Nieuw
3.6	Extra check op voorliggende voorzieningen bij het UWV	SDOA	2021	Nieuw
4.1	In de uitwerking van 'samen aan het stuur' wordt zorggedragen voor één integrale toegang.	Berkelland/ SDOA	Vanaf oktober 2021	Nieuw
4.2	Ontwikkelen en operationaliseren van een toegankelijke website van Fijnder.	Fijnder	2022	Nieuw
4.3	Onder de aandacht brengen en gebruik maken van de Berkellandwijzer	Berkelland/ Fijnder	Going concern	Bestaand
4.4	Systemen van de verschillende organisaties (beter) op elkaar laten aansluiten	Berkelland/ Fijnder	2021/ 2022	Deels nieuw

4.5	Er zijn en worden trainingen aangeboden aan de betreffende medewerkers van zowel gemeente als SDOA.	Berkelland/ SDOA	Q2/Q3 2021	Bestaand
4.6	N.a.v. klantbeeld (diagnosefase) wordt tussen klant en klantmanager een individueel traject bepaald met inzet van re-integratie instrumenten	SDOA	Vanaf oktober 2021	Deels nieuw
4.7	Gebruik werk app van SDOA onder de aandacht brengen van nieuwe klanten	SDOA	Going concern	Bestaand
5.1	De capaciteit is gebaseerd op het formatieonderzoek van Berenschot in het kader van samen aan het stuur.	Berenschot	Q1 2021	Bestaand
5.2	Uitvoeren medewerkerstevredenheidsonderzoek binnen SDOA (directeur rapporteert aan DB SDOA)	SDOA	Q4 2021	Deels nieuw
6.1	Kosten van re-integratie worden in beeld gebracht in P&C-cyclus	Fijnder	2022	Bestaand
6.2	Er worden prestatie-indicatoren geformuleerd	Fijnder	Going concern	Deels nieuw
6.3	Inzicht geven in welke activiteiten worden georganiseerd voor re-integratie	Fijnder	2022	Nieuw
7.1	Opstellen kwartaalrapportages en daarmee inzicht geven in de (bestands)ontwikkelingen	Fijnder	Elk kwartaal	Bestaand
7.2	In het voorjaar en in het najaar een informatieavond organiseren. - Na gemeenteraadsverkiezingen informatieavond over Fijnder - Toelichting op begroting 2023 april 2021 - In het najaar input ophalen voor doelstellingen en uitgangspunten.	College i.s.m. Fijnder	Nader te bepalen	Nieuw
7.3	Op verzoek van de raad werkbezoeken organiseren. - Werkbezoek ter gelegenheid van opening Fijnder in Q1 2021 Individuele raadsleden kunnen werkbezoeken afleggen/gesprekken bijwonen naar behoefte	Raad/ college/ Fijnder	Nader te bepalen	Nieuw